

PRAVILA ZA PREKINITEV IN PONOVRNO VZPOSTAVITEV TRŽNIH DEJAVNOSTI

Disclaimer:

This document is ELES's proposal for rules concerning the suspension and restoration of market activities as well as for rules for imbalance settlement and settlement of balancing capacity and balancing energy in case of suspension of market activities, **which is not yet approved by the Slovenian NRA.**

Ljubljana, 1. 2. 2019

Na podlagi 36. členom Uredbe Komisije (EU) 2017/2196 z dne 24. novembra 2017 o vzpostavitvi omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električne energije in ponovni vzpostavitvi oskrbe (UL L št. 312 z dne 28. 11. 2017, str. 6–53, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/2196/EU) ELES, d.o.o., kot izvajalec gospodarske javne službe sistemskega operaterja prenosa električne energije, po pridobitvi soglasja Agencije za energijo št. xx, z dne ...xx. izdaja

PRAVILA ZA PREKINITEV IN PONOVNO VZPOSTAVITEV TRŽNIH DEJAVNOSTI.

1 SPLOŠNO

1.1 Splošne določbe

1. Člen

Namen in cilj Pravil OPS

- (1) S temi Pravili za prekinitev in ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: Pravila OPS) operater prenosnega sistema (v nadaljnjem besedilu OPS) določa postopke, ki jih uporablja v primeru prekinitve in ponovne vzpostavitve tržnih dejavnosti, ko prenosni sistem OPS obratuje v kriznem stanju, stanju razpada ali stanju ponovne vzpostavitve sistema.
- (2) Ta Pravila OPS so sestavni del Pogojev in pravil za sodelovanje ponudnikov storitev izravnave na izravnalnem trgu ELES, ki jih je v skladu s 18. členom Uredbe komisije 2017/2195/EU pripravil OPS.
- (3) S temi Pravili OPS določa postopke in pravila za poravnavo v primeru prekinitve tržnih dejavnosti.
- (4) Cilj Pravil OPS je opredelitev pravic in obveznosti OPS ter udeležencev trga v primeru prekinitve oziroma ponovne vzpostavitve trga ter postopkov v zvezi s tem.

2. Člen

Vloge in odgovornosti

- (1) Obveznosti OPS, ki so določene v Pogojih in pravilih za sodelovanje PSI na izravnalnem trgu ELES in Pravilih za delovanje trga z elektriko, na primer: časi odprtja in zaprtja dražb za izravnalno energijo, se v obdobju prekinitve tržnih aktivnosti začasno prekinajo, brez poseganja v obveznosti zadevnih strank v skladu s temi Pravili. Obveznosti OPS vezane na izpolnjevanje določil iz pogodb o nujenju sistemskih storitev na izravnalnem trgu ELES, tj. plačevanje izravnalne energije po pogodbenih cenah, ostanejo v veljavi v skladu z drugim odstavkom 21. člena teh Pravil.
- (2) V času trajanja prekinitve tržnih dejavnosti in prevzema celotnega vodenja EES Republike Slovenije s strani OPS, bilančne skupine (BS) niso odgovorne, da se izravnajo in posledično niso odgovorne za odstopanja, ker bi to lahko zmanjšalo učinkovitost pri ponovni vzpostavitvi normalnega obratovalnega stanja ali stanja pripravljenosti. Pri tem bilančna pripadnost v bilančni shemi ostaja nespremenjena.
- (3) Skladno s tretjo točko 37. člena Uredbe 2017/2196/EU mora vsak operater distribucijskega sistema (ODS) in pomembni uporabnik omrežja (PUO), opredeljen skladno s četrto točko 23. člena Uredbe 2017/2196/EU ter vsak izvajalec obnovitvenih storitev (ang. restoration services) nemudoma slediti navodilom načrta za ponovno vzpostavitev sistema, ki ga izda OPS skladno s točko (b) tretjega odstavka 23. člena Uredbe 2017/2196/EU.

---

3. Člen

Definicije, interpretacija Pravil OPS in sklicevanje na dokumente

- (1) Uporabljene definicije, kratice in pojmi, ki so uporabljeni v teh Pravilih imajo enak pomen kot v Uredbi 2017/2196 in Uredbi Komisije 2017/2195 in Uredbi Komisije 2017/1485 razen, če ni v teh Pravilih OPS izrecno drugače določeno.
- (2) Vsakršno sklicevanje na uredbe, direktive, zakonodajo in ostale kakršnekoli tehnične dokumente znotraj teh Pravil OPS, se nanaša na trenutno veljavne uredbe, direktive, zakonodaja in ostale tehnične dokumente.

4. Člen

Seznam kratic

Kratice, uporabljene v tem dokumentu imajo naslednji pomen:

ČPZ – čezmejne prenosne zmogljivosti

HAR – pravila za dodeljevanje dolgoročnih pravic do prenosa (ang. Harmonised Allocation Rules)

IOTEE – imenovani operater trga električne energije

JAO – skupna alokacijska pisarna (ang., Joint Allocation Office)

ODS – operater distribucijskega sistema

OPS – operater prenosnega sistema

OT – operater trga

POU – pomembni uporabnik omrežja

---

2 OPREDELITEV RAZMER ZA PREKINITEV TRŽNIH DEJAVNOSTI

2.1 Opredelitev razmer

5. člen

Razmere za prekinitvev tržnih dejavnosti

- (1) OPS lahko začasno prekine eno ali več tržnih dejavnosti ob nastopu vsaj ene od naslednjih razmer:
1. če je prenosni sistem OPS v stanju razpada;
  2. če je OPS že izkoristil vse možnosti, ki jih daje trg, in bi se zaradi nadaljevanja tržnih dejavnosti v kriznem stanju poslabšal eden ali več pogojev iz tretje točke 18. člena Uredbe 2017/1485/EU;
  3. če bi se zaradi nadaljevanja tržnih dejavnosti občutno zmanjšala učinkovitost postopka ponovne vzpostavitve normalnega obratovalnega stanja ali stanja pripravljenosti;
  4. če niso na voljo potrebna orodja in komunikacijska sredstva, s katerimi bi OPS omogočili tržne dejavnosti.

2.2 Objektivni parametri opredelitve nastanka razmer za prekinitvev tržnih dejavnosti

6. člen

Delež odklopa obremenitve na območju za regulacijo frekvence in moči OPS

- (1) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti:
1. ko skupen odstotek nepovezanega odjema na prenosnem omrežju presega 50 odstotkov ali
  2. ko na regulacijskem območju za regulacijo frekvence in moči OPS vsaj tri minute ni nobene napetosti na prenosnem omrežju.
- (2) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti nemudoma ob nastopu razmer iz prvega odstavka tega člena.

7. člen

Delež odklopa proizvodnje v območju za regulacijo frekvence in moči OPS

- (1) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti, ko pride do izpada proizvodne enote znotraj sinhronega območja OPS, ki povzroči, da omrežna frekvenca v prenosnem sistemu OPS pade pod kritično mejo 49,2 Hz.
- (2) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti, ko pride do izpada odjemne enote znotraj sinhronega območja OPS, ki povzroči, da omrežna frekvenca v prenosnem sistemu OPS naraste nad kritično mejo 50,8 Hz.
- (3) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti nemudoma ob nastopu razmer iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

8. člen

Delež in geografska porazdelitev nerazpoložljivih elementov prenosnega sistema

- (1) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti, ko pride do pojava asinhrono obratujočih področij (otočnega obratovanja), ki so zaznana z merjenjem frekvence znotraj prenosnega sistema OPS.
- (2) OPS izvede prekinitvev tržnih dejavnosti nemudoma ob nastopu razmer iz prvega odstavka tega člena.

---

9. člen

Nezmožnost sodelovanja znatnega dela tržnih udeležencev na trgu

- (1) OPS lahko izvede prekinitve tržnih dejavnosti:
  1. ko je znaten delež tržnih udeležencev (člani bilančne sheme, ponudniki storitev izravnave) nezmožnih izvajati tržne dejavnosti iz razlogov, na katere nimajo vpliva ali
  2. ko pride do nerazpoložljivosti orodij in komunikacijskih sistemov, ki so potrebni za izvajanje tržnih dejavnosti.
- (2) OPS izvede prekinitve tržnih dejavnosti najkasneje trideset minut po nastopu razmer iz prejšnjega odstavka.

10. člen

Nerazpoložljivost pravilno delujočih orodij in komunikacijskih sistemov

- (1) OPS lahko izvede prekinitve tržnih dejavnosti, ko pride do nerazpoložljivosti orodij in komunikacijskih sistemov, ki so potrebni za izvajanje tržnih dejavnosti.
- (2) OPS izvede prekinitve tržnih dejavnosti najkasneje trideset minut po nastopu razmer prejšnjega odstavka.

11. člen

Spremljanje parametrov

OPS sproti in kontinuirano izvaja spremljanje parametrov iz pododdelka 2.2.

---

3 PREKINITEV TRŽNIH DEJAVNOSTI

3.1 Pravila za prekinitev tržnih dejavnosti

12. člen

Prekinitev tržnih dejavnosti

- (1) Ob nastopu ene ali več razmer iz 5. člena teh Pravil OPS lahko začasno prekine eno ali več izmed naslednjih tržnih dejavnosti:
  1. dodeljevanje dolgoročnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ);
  2. dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) za dan v naprej in vse oblike trgovanja z električno energijo za dan v naprej;
  3. dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) znotraj dneva in vse oblike trgovanja z električno energijo znotraj dneva;
  4. izvajanje izravnalnega trga ELES, ki ga določajo Pogoji in pravila za sodelovanje ponudnikov storitev izravnave na izravnalnem trgu ELES, ki jih je v skladu s 18. členom Uredbe 2017/2195/EU pripravil OPS;
  5. proces izračuna čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ).
- (2) Prekinitev ene ali več tržnih dejavnosti iz prvega odstavka tega člena se izvede skladno z naslednjimi pravili:
  1. dodeljevanje dolgoročnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) v primeru prekinitev tržnih dejavnosti OPS izvede skladno s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju dolgoročnih pravic do prenosa (HAR) objavljenimi na spletni strani JAO;
  2. dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) za dan v naprej ter vse oblike trgovanja z električno energijo za dan v naprej v primeru prekinitev tržnih dejavnosti se izvede skladno s pravili imenovanega operaterja trga z električno energijo (IOTEE) in Pravili za senčno dodeljevanje objavljenimi na spletni strani JAO;
  3. dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) znotraj dneva ter vse oblike trgovanja z električno energijo znotraj dneva v primeru prekinitev tržnih dejavnosti OPS izvede skladno s Pravili za dostop do prenosnih zmogljivosti znotraj dneva objavljenimi na spletni strani OPS;
  4. tržne dejavnosti vezane na izvajanje Izravnalnega trga ELES OPS lahko začasno prekine, ko je prenosni sistem v stanju razpada ali kriznem stanju, pri čemer mora za krizno stanje biti izpolnjen pogoj iz druge točke 5. člen teh Pravil OPS.

13. člen

Prekinitev tržnih dejavnosti v kriznem stanju sistema

- (1) OPS se bo v kriznem stanju poskušal izogibati kakršnekoli vplivu na tržne dejavnosti.
- (2) Zaradi različnih oblik kriznega stanja OPS ne izključuje, da zaradi možnosti poslabšanja stanja obratovanja prenosnega sistema začasno prekine posamezne izbrane tržne aktivnosti iz 12. člena teh Pravil OPS.
- (3) V primeru težav na strani tržnih udeležencev ali nedelovanja komunikacijskih in informacijskih sistemov, ki vplivajo na delovanje tržnih dejavnosti (npr. izravnalnega trga ELES), lahko OPS slednje začasno prekine. Prekinitev tržne dejavnosti je odvisna od konkretne situacije.

---

4 PONOVA VZPOSTAVITEV TRŽNIH DEJAVNOSTI

4.1 Pravila za ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti

14. člen

Ponovna vzpostavitev tržnih dejavnosti

- (1) OPS ponovno vzpostavi tržne dejavnosti takrat, ko niso več izpolnjeni pogoji za izvedbo prekinitve tržnih dejavnosti.
- (2) OPS lahko ponovno vzpostavi tržne dejavnosti takrat, ko so o tem bili obveščeni vsi ključni deležniki, kot je to določeno v pododdelku 5.1.

15. člen

Postopek za ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti

- (1) OPS ob usklajevanju z IOTEE in OT, ki delujeta na njegovem regulacijskem območju, in sosednjimi OPS začne postopek ponovne vzpostavitve tržnih dejavnosti, če:
  1. razmere za prekinitve tržnih dejavnosti ne obstajajo več in
  2. so bili deležniki iz tretjega odstavka 16. člena teh Pravil OPS ustrezno v naprej obveščeni.
- (2) OPS se koordinira z OT v delu, ki se nanaša na sprostitev sklepanje zaprtih pogodb med člani bilančne sheme.
- (3) "IOTEE" ob usklajevanju s OPS in deležniki iz petega odstavka 35. člena Uredbe 2017/2196/EU začnejo ponovno vzpostavitev ustreznih postopkov spajanja za dan v naprej in/ali enotnega spajanja trgov znotraj dneva, ko jih OPS uradno obvesti, da so bili postopki ponovne vzpostavitve tržnih dejavnosti na strani OPS uspešno izvedeni.
- (4) V primeru, da je bilo zagotavljanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji prekinjeno in nato ponovno vzpostavljeno, vsak OPS posodobi zmogljivosti med trgovalnimi območji za dodelitev zmogljivosti, pri čemer za vsak čas trgovanja uporabi najlažje izvedljivo in najučinkovitejšo izmed možnosti:
  1. uporabi zadnje razpoložljive prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki jih je izračunal izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti;
  2. začne regionalne postopke izračuna zmogljivosti, ki se uporabljajo s skladu s 29. in 30. členom Uredbe 2015/1222/EU;
  3. ob usklajevanju z OPS območja določanja zmogljivosti ugotovi prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na podlagi dejanskih pogojev fizičnega prenosnega omrežja.
- (5) Če je v delu celotnega spojenega območja, na katerem so bile tržne dejavnosti prekinjene, vzpostavljeno normalno obratovalno stanje ali stanje pripravljenosti, imajo IOTEE tega območja pravico ob posvetovanju s OPS in deležniki iz petega odstavka 35. člena Uredbe 2017/2196/EU izvesti spajanje trgov v delu celotnega spojenega območja, če je OPS ponovno vzpostavil postopek izračuna zmogljivosti.
- (6) OPS ob prekinitvi in ponovni vzpostavitvi tržnih dejavnosti, najpozneje 30 dni po ponovni vzpostavitvi tržnih dejavnosti pripravi uradno poročilo v slovenskem in angleškem jeziku, ki vsebuje podrobno pojasnilo in utemeljitve, izvedbe in vpliva prekinitve tržnih dejavnosti ter sklic na skladnost s temi Pravili OPS, ga predloži ustreznemu regulativnemu organu v skladu s 37. členom Direktive 2009/72/EC in ga da na razpolago subjektom iz drugega odstavka 38. člena Uredbe 2017/2196/EU.

---

5 KOMUNIKACIJSKI POSTOPEK

5.1 Postopek obveščanja deležnikov

16. člen

Splošno

- (1) OPS pri izvajanju obveščanja vseh deležnikov sledi komunikacijskemu postopku, ki ga podaja 38. člen Uredbe 2017/2196/EU.
- (2) OPS bo v času trajanja prekinitve tržnih dejavnosti in prevzema celotnega vodenja EES Republike Slovenije skladno z načinom obveščanja iz 17. člena teh Pravil OPS sporočil čas, od kdaj so tržne dejavnosti prekinjene in čas od kdaj bodo tržne dejavnosti ponovno vzpostavljene.
- (3) Znotraj komunikacijskega postopka OPS istočasno posreduje relevantne informacije in se koordinira z naslednjimi deležniki:
  1. OPS, ki pripadajo posameznim regijam določanja prenosnih zmogljivosti;
  2. OPS, s katerimi ima OPS sklenjene dogovore o usklajevanju izravnave;
  3. IOTEE in drugimi subjekti, ki jim je bilo naloženo ali na katere je bilo preneseno izvajanje tržnih funkcij v njegovem regulacijskem območju v skladu z Uredbo Komisije 2015/1222;
  4. OPS bloka za regulacijo delovne moči in frekvenc, katerega član je;
  5. izvajalcem usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti za območja določanja zmogljivosti, katerih član je;
  6. OT
- (4) Znotraj komunikacijskega postopka OPS istočasno z obveščanjem deležnikov iz tretjega odstavka tega člena posreduje relevantne informacije naslednjim deležnikom:
  1. članom bilančne sheme;
  2. ponudnikom storitev izravnave;
  3. pomembnim uporabnikom omrežja;
  4. ODS, ki so priklopljeni na prenosno omrežje in
  5. regulativnemu organu.

17. člen

Način obveščanja

- (1) Vse relevantne informacije bo OPS posredoval po elektronski pošti vsem deležnikom navedenim v tretjem in četrtem odstavku 16. člena teh Pravil OPS, ter jih bo objavil na svoji spletni strani.
- (2) Način obveščanja iz prve točke tega člena velja tako za najavo prekinitve tržnih dejavnosti kakor za ponovno vzpostavitev tržnih dejavnosti.

18. člen

Usklajevanje podatkov

- (1) Za potrebe izvajanja postopka obveščanja tržnih deležnikov v primeru prekinitve tržnih dejavnosti podanem v 19. členu teh Pravil OPS je OT dolžan ob vsaki spremembi posredovati OPS kontaktne podatke tržnih udeležencev.

19. člen

Postopek obveščanja

- (1) OPS v primeru prekinitve tržnih dejavnosti sledi naslednjim korakom obveščanja:
  1. OPS pošlje uradno obvestilo tržnim udeležencem, ponudnikom sistemskih storitev, OT in IOTEE, da so bile tržne dejavnosti prekinjene;
  2. OPS pošlje obvestilo tržnim udeležencem, ponudnikom sistemskih storitev, OT in IOTEE z oceno časa in datuma ponovne vzpostavitve prenosnega sistema deležnikom iz tretjega odstavka 16. člena teh Pravil OPS;

-
3. OPS pošlje posodobljene podatke in informacije glede postopka ponovne vzpostavitve prenosnega sistema;
  4. Deležniki iz tretjega odstavka 16. člena teh Pravil OPS pošljejo uradno obvestilo OPS, da njihova tržna orodja in komunikacijski sistemi delujejo;
  5. OPS pošlje tržnim udeležencem, ponudnikom sistemskih storitev, OT in IOTEE obvestilo, da je bilo v prenosnem sistemu znova vzpostavljeno normalno obratovalno stanje ali stanje pripravljenosti;
  6. IOTEE in drugi subjekti, ki jim je bilo naloženo ali na katere je bilo preneseno izvajanje tržnih funkcij v skladu z Uredbo Komisije 2015/1222, pošljejo uradno obvestilo z oceno časa in datuma ponovne vzpostavitve tržnih dejavnosti;
  7. Ponudniki sistemskih storitev pošljejo potrdilo o ponovni vzpostavitvi svojih morebitnih dejavnosti.

---

6 PORAVNAVA V PRIMERU PREKINITVE TRŽNIH DEJAVNOSTI

20. člen

Splošno

- (1) Ob razglasitvi prekinitve tržnih dejavnosti s strani OPS v skladu s temi Pravili OPS v celoti prevzame vodenje EES Republike Slovenije.
- (2) Ob prevzemu vodenja s strani OPS iz prvega odstavka tega člena se izvedejo naslednje aktivnosti:
  1. za čas trajanja prekinitve tržnih dejavnosti se začasno prekinejo vse zaprte pogodbe med člani bilančne sheme, medtem ko se struktura in članstvo v bilančni shemi ohranja;
  2. pogodbe o nujenju sistemskih storitev se ne spremenijo in ostanejo veljavne;
  3. pogodbe za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti se obravnavajo v skladu s pravili, na podlagi katerih so zmogljivosti bile dodeljene.
- (3) Pogodbene odgovornosti do končnih odjemalcev se presojuje po načelih, ki veljajo za primere višje sile.
- (4) OPS vzpostavlja omrežje in pokriva odjem (v nadaljevanju predano energijo) z viri, ki so locirani na območju OPS in v sodelovanju s sosednjimi OPS. Vsi stroški, ki nastanejo v tem procesu, so predmet poravnave v skladu s temi Pravili OPS.
- (5) Celoten časovni interval obračuna odstopanj, v katerem je prišlo do prekinitve ali ponovne vzpostavitve tržnih dejavnosti, se upošteva pri poravnavi v skladu s temi Pravili OPS.

6.1 Določanje prevzete energije s strani OPS

21. člen

Določanje prevzete energije s strani OPS v času trajanja prekinitve tržnih dejavnosti

- (1) Električno energijo, ki jo OPS prevzame od proizvajalcev priključenih na prenosno omrežje (110 kV ali višje), se določi na podlagi meritev na prevzemno-predajnih mestih med prenosnim omrežjem in proizvajalcem priključenim na prenosno omrežje.
- (2) OPS določi prevzeto energijo od proizvajalcev, ki so priključeni na distribucijsko omrežje, na podlagi meritev na prevzemno-predajnih mestih med prenosnim in distribucijskim omrežjem. Energija, ki je proizvedena s strani proizvajalcev priključenih na distribucijsko omrežje in se na tem nivoju tudi netira s porabo, se ne šteje kot prevzeta energija s strani OPS.
- (3) Na podlagi izmerjene vrednosti na prejemno-predajnih mestih bo OPS določil količino (delež) injicirane energije v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave in pripada pokrivanju odjema, ter količino (delež), ki je namenjen izravnalni energiji.
- (4) Dodatno lahko OPS določi količino (delež) prevzete energije, ki je del sistemske storitve zagona iz teme. Ta energija ni predmet obračuna iz pododdelka 6.6 teh Pravil OPS.
- (5) Pri določanju neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje in izravnalne energije v času prekinitve tržnih dejavnosti se uporablja časovni interval obračuna odstopanj.
- (6) Pri določanju izravnalne energije in energije prevzete kot del storitve zagona iz teme se uporablja časovni interval obračuna določen v pogodbah o zakupu sistemskih storitev oziroma v Pravilih in pogoji za ponudnike storitev izravnave na izravnalnem trgu ELES. Končne vrednosti se preračunajo na časovni interval obračuna odstopanj.

6.2 Določanje predane energije s strani OPS

22. člen

Določanje predane energije s strani OPS v času trajanja prekinitve tržnih dejavnosti

- (1) Električno energijo, ki jo OPS preda odjemalcem priključenim na prenosno omrežje (110 kV ali višje), OPS določi na podlagi meritev na prevzemno-predajnih mestih med prenosnim omrežjem in odjemalcem. V ta obseg šteje tudi energija predana proizvajalcem za kritje potreb lastne rabe, izračunano kot neto vrednost med prevzeto in predano energijo za posamezen časovni interval obračuna.
- (2) Električno energijo, ki jo OPS dobavi odjemalcem priključenim na distribucijsko omrežje, OPS določi na podlagi meritev na prevzemno-predajnih mestih med prenosnim omrežjem in distribucijskim omrežjem.
- (3) Pri določanju predane energije se uporablja časovni interval obračuna, ki velja za obračun odstopanj.

23. člen

Določanje energije za pokrivanje izgub na prenosnem omrežju v času trajanja prekinitve tržnih dejavnosti

- (1) Električno energijo za pokrivanje izgub na prenosnem omrežju OPS določi na podlagi prevzete energije od proizvajalcev določene v 21. členu teh Pravil OPS, predane energije odjemalcem določene v 22. členu teh Pravil OPS ter prevzete oziroma predane energije med OPS in sosednjimi OPS.

6.3 Določanje cene prevzete energije s strani OPS

24. člen

Določanje cene prevzete energije za pokrivanje odjema

- (1) Cena prevzete energije za pokrivanje odjema OPS določi OT na osnovi preteklih cen na slovenskem trgu električne energije za dan v naprej na borzi IOTEE za obdobje zadnjih 15 neprekinjenih polnih delovnih dni pred dnevom, ko OPS začasno prekine tržne dejavnosti.
- (2) Cena energije se določi kot povprečje vseh časovnih intervalov trgovanja za obdobja iz prvega odstavka tega člena. Če je časovni interval obračuna odstopanj krajši od časovnega intervala trgovanja, se upošteva najbližji časovni interval trgovanja.
- (3) Cena injicirane energije v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave, je enaka za vse obračunske intervale, ko velja prekinitve tržnih aktivnosti in se izračuna na naslednji način

$$C_{pro} = \frac{\sum_{k=D-1}^{D-16} \sum_{j=1}^N C_{k,j}}{15 \cdot N}$$

kjer oznake pomenijo:

C_{pro}	-	cena injicirane energije v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti]
$C_{k,j}$	-	cena energije na slovenskem trgu električne energije za dan v naprej na borzi električne energije v trgovalnem intervalu j delovnega dne k [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti],
N	-	število intervalov trgovanja znotraj delovnega dne k.

---

25. člen

Določanje cene izravnalne energije

- (1) Cena za aktivirano izravnalno energijo po veljavnih pogodbah o zagotavljanju sistemskih storitev (avtomatske rezerve za povrnitev frekvenca in ročne rezerve za povrnitev frekvenca) v obdobju prekinitve tržnih dejavnosti se določi na podlagi cen izravnalne energije, ki so:
  1. določene v pogodbah o zakupu sistemskih storitev, ali;
  2. so jih PSI posredovali OPS neposredno na platformo za zbiranje ponudb za izravnalno energijo za časovne intervale izravnave, za katere je bila razglašena prekinitve tržnih dejavnosti, oziroma;
  3. so jih PSI posredovali OPS neposredno na platformo za zbiranje ponudb za izravnalno energijo za zadnji časovni interval izravnave, ki je nastopil pred prekinitvijo tržnih dejavnosti, za katerega je OPS še prejel ponudbe oziroma cene. Slednje velja, če PSI za časovne intervale izravnave, za katere je bila razglašena prekinitve tržnih dejavnosti, ni uspel pravočasno posredovati ponudb oziroma cen.
- (2) OPS bo pri določanju cene upošteval zadnji veljaven podatek o cenah izravnalne energije iz prvega odstavka tega člena, ki ga ima v svoji bazi podatkov.

6.4 Določanje cene predane energije in energije izgub na prenosnem omrežju OPS

26. člen

Določanje cene predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS

- (1) Za vse časovne intervale obračuna i , ki pripadajo času, v katerem je prišlo do prekinitve tržnih dejavnosti, se izračuna enotna cena saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju. Določena je v skladu z drugim odstavkom tega člena. Pri tem se upoštevajo stroški injicirane energije v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave, stroški izravnalne energije ter stroški in prihodki iz naslova energije, ki jo je OPS prejel ali oddal sosednjim OPS.
- (2) Ceno predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS določi OT na osnovi utežene cene energije, ki jo določa naslednja enačba:

$$C_{wd} = \frac{\sum_i W_{o,i} \cdot C_{pro} + \sum_k \sum_i W_{iz,k,i} \cdot C_{iz,k,i} + S_{tuj}}{W_{izg} + W_{nep} + W_{dis}}$$

kjer oznake pomenijo:

C_{wd}	-	cena predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti],
$W_{o,i}$	-	injicirana energija v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
C_{pro}	-	cena injicirane energije v prenosno omrežje s strani proizvajalcev, priključenih na prenosno omrežje, ki ni všteta v energijo izravnave [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti],
$W_{iz,k,i}$	-	izravnalna energija PSI k v časovnem intervalu obračuna i [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
$C_{iz,k,i}$	-	cena izravnalne energije PSI k v časovnem intervalu obračuna i [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti],

$S_{t_{uj}}$	-	neto stroški ali prihodek iz naslova energije, ki jo je OPS prejel ali oddal sosednjim OPS v času prekinitve tržnih dejavnosti [€, zaokroženo na dve decimalni mesti]
W_{izg}	-	vsota energije izgub v omrežju OPS v času prekinitve tržnih dejavnosti [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
W_{nep}	-	vsota energije dobavljene odjemalcem na prenosnem omrežju OPS v času prekinitve tržnih dejavnosti [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
W_{dis}	-	saldo neto dobave energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
i	-	časovni interval obračuna, ki pripada času, v katerem je prišlo do prekinitve tržnih dejavnosti,
k	-	ponudnik storitev izravnave (PSI).

- (3) Neto strošek energije, ki jo je v časovnih intervalih obračuna OPS prejel od sosednjih OPS, OPS določi v sodelovanju s sosednjimi OPS v skladu z veljavnimi pravili in dogovori na nivoju ENTSO-E.

6.5 Odgovornost za kritje in določitev stroškov predane energije in energije izgub na prenosnem omrežju OPS

27. člen

Odgovornost za kritje stroškov predane energije in stroškov izgub na prenosnem omrežju OPS

- (1) Odgovornost za kritje stroškov predane energije je na odgovornih bilančnih skupin, ki imajo znotraj svoje bilančne skupine dobavo na območju Republike Slovenije.
- (2) Celotni stroški saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje, ki so nastali v časovnih intervalih, ko so bile tržne dejavnosti prekinjene, se razdelijo med odgovorne bilančne skupine v skladu z deleži, ki jih določa 28. člen teh Pravil OPS.
- (3) Stroški dobavljene energije odjemalcem priključenim neposredno na prenosno omrežje OPS, OT dodeli odgovornim bilančnih skupin na podlagi bilančne pripadnosti.
- (4) Stroške energije za kritje izgub na prenosnem omrežju nosi OPS.
- (5) Stroški izgub na distribucijskem omrežju se obračunajo skladno s 28. členom teh Pravil OPS.

28. člen

Določitev deleža saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje posameznim odgovornim bilančnim skupinam

- (1) Za razdelitve stroškov neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti se uporabijo deleži odjema posameznih dobaviteljev na distribucijskem omrežju v zadnjem izvedenem bilančnem obračunu. Skupni odjem dobaviteljev v zaključenem bilančnem obračunu meseca pred mesecem nastopa prekinitve tržne dejavnosti vključuje tudi izgube distribucijskega območja.
- (2) Za določitev deleža razdelitve stroškov na odgovorne bilančne skupine se upošteva bilančna shema in umestitev dobaviteljev vanjo.
- (3) Delež stroškov saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti za posamezne odgovorne bilančnih skupin OT izračuna z naslednjo enačbo:

$$q_{OBS,l} = \frac{W_{odjOBS,l}}{\sum_l W_{odjOBS,l}}$$

kjer oznake pomenijo:

- $q_{OBS,l}$ - delež stroškov saldo neto dobave energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti odgovornega bilančne skupine I [zaokroženo na pet decimalnih mest],
- $W_{odjOBS,l}$ - skupni odjem dobaviteljev, ki pripadajo bilančni skupini I na distribucijskem omrežju v zaključenem bilančnem obračunu meseca pred mesecem nastopa prekinitve tržnih dejavnosti, [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta]
- l - bilančna skupina, ki ima dobavo na distribucijskem omrežju v zaključenem bilančnem obračunu meseca pred mesecem nastopa prekinitve tržnih dejavnosti.

- (4) OPS kot odgovorni bilančne skupine ni vključen pri izračunu deležev, saj je odgovoren samo za kritje stroškov energije za pokritje izgub na prenosnem omrežju OPS.

29. člen

Izračun stroškov predane energije posameznim odgovornim bilančnim skupinam

- (1) Za posamezne odgovorne bilančnih skupin I OT izračuna naslednje stroške v času prekinitve tržnih dejavnosti:
1. stroške saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v skladu s drugim odstavkom tega člena in,
  2. stroške dobavljene energije odjemalcem priključenem neposredno na prenosno omrežje OPS skladno s tretjim odstavkom tega člena.
- (2) Stroške saldo neto dobavljene energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje za odgovornega bilančne skupine I določa naslednja enačba:

$$S_{OBD,l,dis} = W_{dis} \cdot C_{Wd} \cdot q_{OBS,l}$$

kjer oznake pomenijo:

- $S_{OBD,l,dis}$ - stroški odgovornega bilančne skupine I na distribucijskem omrežju [€, zaokroženo na dve decimalni mesti],
- W_{dis} - saldo neto dobave energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
- C_{Wd} - cena predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti],
- $q_{OBS,l}$ - delež stroškov saldo neto dobave energije na prehodu iz prenosnega na distribucijsko omrežje v času prekinitve tržnih dejavnosti odgovornega bilančne skupine I [zaokroženo na pet decimalnih mest].

- (3) Strošek dobavljene energije odjemalcem na prenosnem omrežju za odgovornega bilančne skupine I določa naslednja enačba:

$$S_{OBD,l,nep} = W_{nep,l} \cdot C_{Wd}$$

kjer oznake pomenijo:

- $S_{OBD,l,nep}$ - stroški odgovornega bilančne skupine I na distribucijskem omrežju [€, zaokroženo na dve decimalni mesti],
- $W_{nep,l}$ - energija dobavljena odjemalcem na prenosnem omrežju OPS v časovnem intervalu obračuna I [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],

-
- C_{Wd} - cena predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti].
- (4) Skupni strošek odgovornih bilančnih skupin OT določi kot vsoto stroškov, ki jih določata drugi in tretji odstavek tega člena.
- (5) Stroške izgub na prenosnem omrežju OPS določi OT v skladu z naslednjo enačbo:

$$S_{izgOPS} = W_{izg} \cdot C_{Wd}$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{izgOPS} - stroški izgub na prenosnem omrežju OPS [€, zaokroženo na dve decimalni mesti],
- W_{izg} - saldo energije izgub v omrežju OPS v času prekinitve tržnih dejavnosti [MWh, zaokroženo na tri decimalna mesta],
- C_{Wd} - cena predane energije in energije za kritje izgub na prenosnem omrežju OPS [€/MWh, zaokroženo na dve decimalni mesti].

6.6 Izvedba obračuna

30. člen

Izločitev obračuna energije v času prekinitve tržnih dejavnosti iz bilančnega obračuna

- (1) Vse časovne intervale, ki pripadajo obdobju prekinitve tržnih dejavnosti, OT izvzame iz rednih mesečnih bilančnih obračunov, ki jih izvaja v skladu s Pravili za delovanje trga z elektriko.
- (2) Za preostale dele koledarskega meseca OT izvede bilančni obračun po Pravilih za delovanje trga z elektriko.
- (3) OT izvede bilančni obračun za celotni mesec na način, da za obdobje prekinitve tržnih dejavnosti privzame vrednosti nič za vse vhodne podatke.
- (4) Elektrooperaterji ter druge osebe, ki so dolžne OT posredovati podatke, v tem primeru posredujejo potrebne podatke po istem postopku kot za redni obračun.

31. člen

Posredovanje oziroma pridobitev podatkov za namen obračuna

- (1) Za potrebe izvedbe obračuna v obdobju prekinitve tržnih dejavnosti OPS posreduje OT podatke o:
1. časovnih intervalih, ki so predmet obračuna skladno s petim odstavkom 20. člena teh Pravil OPS,
  2. količinah energije za pokrivanje odjema skladno s 21. členom teh Pravil OPS,
  3. količinah in stroških izravnalne energije skladno s 21. členom teh Pravil OPS, ki so nastali v obdobju prekinitve tržnih dejavnosti. Pri tem upošteva Pravila za delovanje trga z elektriko,
  4. količinah predane energije skladno s 22. členom teh Pravil OPS,
  5. količinah izgub na prenosnem omrežju OPS skladno s 23. členom teh Pravil OPS.
  6. stroških energije, ki jo je OPS prejel od sosednjih OPS skladno s tretjim odstavkom 26. člena teh Pravil OPS.
- (2) OT lahko po potrebi od elektrooperaterjev ali drugih subjektov obrazloženo zahteva tudi druge potrebne podatke za izvedbo ali kontrolo izračunov.
- (3) Podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena posredujejo elektrooperaterji v časovnih rokih, ki veljajo za posredovanje podatkov OT, določenih v Pravilih za delovanje trga z elektriko.
- (4) Podatke za izračun cene prevzete energije za pokrivanje odjema skladno s 24. členom teh Pravil OT pridobi od IOTEE.

---

32. člen

Izvedba obračuna in finančne poravnave

- (1) Obračun po teh pravilih se izvede najprej po zaključku bilančnega obračuna za koledarski mesec pred mesecem, v katerem nastopi prekinitev tržnih dejavnosti.
- (2) Po prejetju oziroma pridobitvi podatkov OT:
  1. izračuna cene prevzete energije za pokrivanje odjema skladno s 26. členom teh Pravil OPS,
  2. izračuna ceno predane energije odjemalcem skladno s 26. členom teh Pravil OPS,
  3. določi deleže stroškov predane energije za posamezne odgovorne bilančnih skupin skladno s 28. členom teh Pravil OPS.
  4. izračuna stroške predane energije ločeno za posamezne odgovorne bilančnih skupin in stroškov kritja izgub na prenosnem omrežju za OPS,
  5. izvede finančno poravnavo.
- (3) Za izvedbo finančne poravnave ter za druga vprašanja, ki niso izrecno urejena s temi pravili, se smiselno uporabljajo določbe veljavnih Pravil za delovanje trga z elektriko.
- (4) Finančna poravnava iz 5. točke drugega odstavka tega člena in z njo povezani roki izvedbe morajo zagotavljati finančno nevtralnost OPS in finančno vzdržnost OT.
- (5) Morebitni presežki ali primanjkljaji zaradi zaokroževanja se prenesejo v oziroma krijejo iz presežka bilančnega obračuna.
- (6) Za izvedbo obračuna in finančne poravnave po teh Pravilih OT ne zahteva dodatnih zavarovanj plačil obveznosti s strani odgovornih bilančnih skupin, saj neto obveznosti poravnava po poravnavi neto terjatev skladno s četrtem odstavkom tega člena.

33. člen

Ugovori in pritožbe

- (1) Obračun je končni.
- (2) Zoper obračun je možna pritožba deležnikov regulatornemu organu v roku 15 dni od prejema.

7 PREHODNE DOLOČBE

34. člen

Veljavnost Pravil OPS

- (1) Ta Pravila OPS stopijo v veljavo z dnem potrditve s strani regulativnega organa.
- (2) Po potrditvi bo OPS Pravila OPS objavil na svoji spletni strani.